

Afgjort den 22. februar 2024**Tidligere fortroligt aktstykke Ø af 22. februar 2024. Fortroligheden er ophævet ved ministerens skrivelse af 12. november 2024.****58****Uddannelses- og Forskningsministeriet.** København, den 31. januar 2024.

- a. Uddannelses- og Forskningsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til at videreføre esas-projektet inden for en samlet økonomisk ramme på op til 370 mio. kr. (ekskl. renter). Udgifterne i 2024 afholdes af de involverede institutioner samt de på finansloven for 2024 opførte bevillinger under § 19.11.07. Uddannelses- og Forskningsstyrelsens It.

Finansudvalget vil blive forelagt et revideret aktstykke med konsolideret business case og projektøkonomi for esas-projektet i foråret 2024.

Eksistensen af nærværende aktstykke er offentlig, mens indholdet af aktstykket er fortroligt af hensyn til Uddannelses- og Forskningsministeriets forhandlingsposition i forhold til projektets leverandør. Fortroligheden vil blive ophævet efter projektets gennemførelse. Uddannelses- og Forskningsministeriet orienterer Finansudvalget, når fortroligheden kan hæves.

- b. Esas er et nyt studieadministrativt system til professionshøjskoler, erhvervsakademier og maritime uddannelsesinstitutioner.

Finansudvalget tiltrådte med akt 12 af 6. oktober 2016 igangsættelse af anskaffelse af et nyt studieadministrativt it-system (Nyt SIS/Esas) til professionshøjskoler, erhvervsakademier og maritime uddannelsesinstitutioner inden for en økonomisk ramme på 170,9 mio. kr. ekskl. renter (2016-pl). Finansudvalget tiltrådte tillige en forlængelse af projektet med akt 188 af 11. juni 2020 som følge af, at projektet var forsinket.

Senest tiltrådte Finansudvalget med akt M af 23. februar 2023 at fortsætte projektet inden for en foreløbigt øget økonomisk ramme på 249,1 mio. kr. (2024-pl) frem mod en ny aktstykkeforelæggelse med opdateret business case inden udgangen af august 2023.

Den 31. august modtog Finansudvalget en orientering om, at det ikke var muligt at forelægge et nyt aktstykke grundet udestående afklaringer. Den 14. november 2023 modtog Finansudvalget tillige en orientering om en regnskabsfejl, som betyder, at projektomkostningerne var opgjort for lavt, og at den samlede projekttøkonomi i akt M var overskredet.

Status for esas

Det såkaldte STÅ-modul er i december 2023 idriftsat for de otte uddannelsesinstitutioner, der bruger esas-løsningen. Modulet muliggør opgørelse og indberetning af studieaktivitet til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, der beregner aktivitetsbaserede tilskud til institutionerne på baggrund af studieaktiviteten.

Syv af de otte esas-institutioner har foretaget indberetning for 2021-2023 gennem løsningen som følge af idriftsættelsen, og Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har på baggrund heraf kunnet foretage tilskudsberegninger for 2023 og efterreguleringer for 2021 og 2022.

Projektet har været stærkt udfordret af forfejlede udviklingsaktiviteter, der har skabt forsinkelse og løbende fordyrelser. Med ibrugtagningen af STÅ-modulet betragtes esas-løsningen nu som funktionsdygtig på alle forretningsområder, og projektet gennemfører i 2024 derfor udrulning af esas-løsningen til yderligere 14 uddannelsesinstitutioner i den såkaldte 'bølge 2'.

Der udestår to leverancer i projektet:

- i. Implementering af esas-løsningen på resterende uddannelsesinstitutioner ('bølge 2'), forventet afsluttet inden udgangen af 2024
- ii. Driftsprøve i henhold til kontrakten, forventet afsluttet inden udgangen af 2024

Projektet kan afsluttes med godkendelse af driftsprøven (punkt ii ovenfor). Projektet vil ved udgangen af 2024 være 37 måneder forsinket i forhold til akt 188 af 11. juni 2020.

Økonomi

I akt 12 af 6. oktober 2016 blev de samlede projektudgifter opgjort til 170,9 mio. kr. ekskl. renter (2016-pl). I 2024-priser udgør dette beløb 203,5 mio. kr. Med aktstykke M af 23. februar 2023 blev der igen redegjort for status for esas-projektet. Det havde forud for aktstykket ikke været muligt at udarbejde opdateret business case for projektet, men det blev oplyst, at udgifterne til projektet til og med august 2023 forventedes at udgøre op til 240 mio. kr. ekskl. renter (2023-pl). Opregnet til 2024-pl udgør dette beløb 249,1 mio. kr.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har i brev af 14. november 2023 oplyst Finansudvalget om, at de samlede udgifter til projektet ved udgangen af september 2023 udgjorde 282,3 mio. kr. ekskl. renter (2024-pl). Dermed havde de samlede udgifter til projektet overskredet den foreløbige økonomiske ramme på 249,1 mio. kr. (2024-pl) fra akt M.

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har efterfølgende igangsat en gennemgang af hele projektets økonomi, som forventes afsluttet ved udgangen af første kvartal 2024. Den samlede projektøkonomi i nærværende aktstykke er således et estimat baseret på Uddannelses- og Forskningsstyrelsens foreløbige opgørelse af projektkomkostninger i oktober 2023 samt dialog med Statens It-råd om korrekt afgrænsning af projektøkonomien.

Uddannelses- og Forskningsministeriet vil forelægge et nyt aktstykke med opdateret businesscase, herunder opdateret samlet projektøkonomi, gevinster og risici i andet kvartal af 2024. Forelæggelsen af det endelige aktstykke vil ske, så snart de igangværende undersøgelser er afsluttet. Årsager til fordyrelsen af projektet forventes kortlagt som del af den igangværende økonomiske gennemgang og vil ligeledes blive forelagt Finansudvalget.

Finansiering

Esas-projektet er delvist brugerfinansieret. Projektet finansieres således primært af de institutioner, der skal bruge systemet. Derudover finansieres projektet også med et årligt bidrag fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Behandling i Statens It-råd

På opfølgingsmøde med Statens It-råd d. 27. november 2023 blev det aftalt, at projektet fremsender en revideret business case forud for endnu et opfølgingsmøde. Rådets anbefalinger vedlægges det kommende aktstykke i andet kvartal 2024.

Tidsplan for fremtidige orienteringer

Finansudvalget orienteres løbende om projektet som beskrevet i tabel 4.

Tabel 4. Fremtidige orienteringer af Finansudvalget

Aktivitet	Tidspunkt
Opdateret businesscase, herunder opdateret samlet projektøkonomi, gevinster og risici	1. halvår 2024
Nedlukning af projektorganisationen, status for den afsluttende implementering samt projektstatus i øvrigt	2. halvår 2024
Orientering om projektets drift og effekter et år efter nedlukning af projektorganisationen	2. halvår 2025

- c. Eftersom de forventede samlede udgifter er forøget med mere end 10 pct., forelægges Finansudvalget nu et aktstykke med henblik på at søge tilslutning til projektets fortsættelse, *jf. budgetvejledningens pkt. 2.2.18.1.2 Forelæggelse for Finansudvalget.*
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om Finansudvalgets tilslutning til at fortsætte esasprojektet inden for en samlet økonomisk ramme på op til 370 mio. kr. (ekskl. renter). Udgifterne i 2024 afholdes af de involverede institutioner samt de på finansloven for 2024 opførte bevillinger på § 19.11.07. Uddannelses- og Forskningsstyrelsens It (statsvirksomhed).

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 31. januar 2024

CHRISTINA EGELUND

/ Niels Christian Beier

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af et flertal i Finansudvalget den 22-02-2024 (udvalget med undtagelse af Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer, der stemte imod aktstykket)

SF's medlem af udvalget kan ikke støtte aktstykket, da arbejdet med Esas-systemet er blevet forsinket og fordyret flere gange, jf. aktstykke 188 fra 2020 og

aktstykke M fra 2023. Det bemærkes, at SF ligeledes stemte imod aktstykke M i 2023, herunder fordi det var bekymrende, at det dengang ikke kunne bekræftes,

at der var tale om den endelige fordyrelse, ligesom uddannelsesinstitutionerne dengang var bekymrede over konsekvenserne af fordyrelsen, som de skulle afholde

udgiften til. SF henviser til partiets påtegning til det pågældende aktstykke.

SF finder det derfor utroligt bekymrende, at man med fortroligt aktstykke Ø anmoder om at fortsætte projektet op til en ramme på 370 mio. kr., i lyset af den

løbende kritik og af at det oprindelige projekt, som blev godkendt i 2016, skulle koste 170 mio. kr./203 mio. kr. i 2024pl. Der er således tale om en foreløbig

fordyrelse på 85 pct., som institutionerne afholder langt størstedelen af, og som vil gå udover deres økonomi, jf. ministerens besvarelse af FIU alm. del – spm. 142

og 144.

Hertil kommer, at SF ikke mener, at der er redegjort tilstrækkeligt for institutionernes holdning til projektet i ministerens besvarelse af FIU alm. del – spm. 137 og

138. Det er ikke mindst bekymrende i lyset af, at der siden vedtagelsen af aktstykke M primo 2023 har været udtalt yderligere kritik af systemet. Herunder at

systemet medførte voldsomme problemer med arbejdsmiljøet på uddannelsessystemet og dårligere kvalitet for de studerende, ligesom professionshøjskolerne vurderer, at de fra 2021 til 2023 har haft »omkostninger og tabte effektiviseringsgevinster forbundet med implementeringen for over 80 millioner kroner. Der

henvises til artiklen »Store it-problemer på uddannelser: Politikerne må gribe ind, »så de studerende lider mindst mulig overlast««, bragt i Berlingske, den 18. juli

2023.